

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

MINISTARSTVO FINANCIJA

KLASA: 011-01/15-01/93

URBROJ: 513-06-03-16-6

Zagreb, 22. veljače 2016.

Prilog 3.

ISKAZ O PROCJENI UČINAKA PROPISA

ZA

PRIJEDLOG ZAKONA O REVIZIJI

1. PROBLEM

Zakon o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) uređuje obavljanje revizije financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja obveznika revizije, određuju osobe ovlaštene za pružanje usluga revizije, uvjeti za obavljanje usluga revizije, revizorski odbor, osnivanje i rad Hrvatske revizorske komore te nadzor njezina poslovanja, Odbor za javni nadzor revizije, provođenje javnog nadzora, nadzor i provjera kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje usluga revizije te druga pitanja u vezi s revizijom.

Na razini Europske unije, potreba za novim uređenjem iz područja zakonske revizije proizašla je iz nedostataka na revizijskom tržištu koji su osobito došli do izražaja po izbivanju financijske krize. Između ostalog, uočene slabosti revizijskog tržišta odnose se na visoku koncentraciju tržišta u kojem dominira „velika četvorka“, nedostatak izbora revizora te velika povezanost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva i klijenata, čime se dovodi u pitanje neovisnost revizora. Također, potreba za učinkovitijim sustavom sankcioniranja, mjera koje bi pomogle prekograničnoj mobilnosti te potreba za pojačanim ovlastima nadležnih tijela dovele su do inicijativa kojima se nastoji poboljšati sustav osiguranja kvalitete i javnog nadzora revizije.

U Republici Hrvatskoj uočeni su također nedostaci u pogledu nedovoljno efikasnog provođenja postupaka javnog nadzora nad samostalnim i ovlaštenim revizorima odnosno revizorskim društvima, nedostaci u provođenju stegovnih i disciplinskih postupaka te nedostaci u metodologiji po kojoj se postupa.

2. CILJEVI

Dana 16. travnja 2014. godine donesena je Uredba (EU) br. 537/2014. Europskog parlamenta i Vijeća o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snagu Odluke Komisije 2005/909/EU (Tekst značajan za EGF), (SL EU L 158, 27.5.2014.). Uredba se primjenjuje od 17. lipnja 2016. godine, osim članka 16. stavka 6. koji se primjenjuje od 17. lipnja 2017.

Dana 16. travnja 2014. godine donesena je Direktiva 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (Tekst značajan za EGP), (SL L 158, 27.5.2014.).

Republika Hrvatska dužna je prenijeti u nacionalno zakonodavstvo navedenu Direktivu do 17. lipnja 2016. te o tome obavijestiti Europsku komisiju.

Novim Zakonom o reviziji prenijet će se u nacionalno zakonodavstvo navedena Direktiva te osigurati primjena navedene Uredbe.

Zajednički regulatorni pristup izravnom primjenom Uredbe trebao bi jačati integritet, neovisnost, objektivnost, odgovornost, transparentnost i pouzdanost revizora koji obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa, čime se daje doprinos kvaliteti zakonskih revizija u Europskoj uniji, a time i neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta te postiže visoka razina zaštite potrošača i ulagača. Izravnom primjenom Uredbe na razini Europske unije za subjekte od javnog interesa trebao bi osigurati dosljedno usklađivanje i ujednačenu primjenu pravila te stoga doprinijeti djelotvornijem funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Takvi strogi zahtjevi trebali bi se primjenjivati na revizore samo u mjeri u kojoj oni obavljaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa.

Kako bi se zajamčila visoka razina povjerenja ulagača i potrošača u unutarnje tržište i izbjegli sukobi interesa, ovlašteni revizori i revizorska društva trebaju biti pod odgovarajućim nadzorom nadležnih tijela koja su neovisna od revizorske struke i koja raspolažu odgovarajućim kapacitetima, stručnim znanjima i resursima. Prema Direktivi sve države članice trebaju se pobrinuti da svi ovlašteni revizori i revizorska društva podliježu odgovarajućem sustavu osiguranja kvalitete. Pri tom se moraju ispunjavati minimalno sljedeći kriteriji: neovisnost o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima koji su predmet provjere, provjere osiguranja kvalitete provode se na temelju analize rizika, provjere osiguranja kvalitete primjerene su i razmjerne u odnos na opseg i složenost aktivnosti ovlaštenog revizora i sl.

Države članice trebale bi moći delegirati ili dozvoliti svojim nadležnim tijelima da drugim tijelima ili subjektima delegiraju bilo koju od zadaća tih nadležnih tijela, osim onih koje su povezane sa sustavom za osiguranje kvalitete, istragama i disciplinarnim sustavima. Međutim, države članice mogu delegirati zadaće u vezi s disciplinarnim sustavima drugim tijelima i subjektima pod uvjetom da se većina osoba uključenih u upravljanje dotičnim tijelom ili subjektom ne bavi revizorskim poslom.

Nadalje, bit će potrebno unaprijediti i otkloniti nedostatke uočene u postojećem sustavu nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, posebice u dijelu provođenja stegovnih i disciplinskih postupaka.

3. MOGUĆE OPCIJE

3.1. OPCIJA 1 – ne poduzimati ništa (nenormativno rješenje)

Ostanak važećeg Zakona o reviziji na snazi te podzakonskih propisa donesenih na temelju važećeg Zakona.

3.2. OPCIJA 2: - (nenormativno rješenje)

Provedba intenzivnih programa edukacije ovlaštenih revizora, samostalnih revizora i revizorskih društava.

3.3. OPCIJA 3: - (normativno rješenje)

Donošenje novog Zakona o reviziji.

3.4. OPCIJA 4: - (normativno rješenje)

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji.

4. USPOREDBA OPCIJA

Opcija 1. ne može se promatrati kako moguća i dozvoljena jer je važeći Zakon, usklađen s direktivom 2006/43/EZ, a koju Direktiva 2014/56/EU mijenja. Republika Hrvatska dužna je sukladno članku 2. Direktive 2014/54/EU prenijeti u nacionalno zakonodavstvo istu Direktivu te o tome odmah obavijestiti

Europsku komisiju. Također, potrebno je osigurati i primjenu Uredbe (EU) br. 537/2014.

Opcijom 2. ne bi se mogao postići željeni cilj s obzirom da je Direktivom 2014/56/EU propisano kako su države članice dužne i objaviti mjere potrebne radi usklađivanja s Direktivom 2014/56/EU. Uredba (EU) br. 537/2014 propisuje donošenje odgovarajućih odredbi za osiguranje djelotvorne primjene Uredbe.

Opcija 3. smatra se izuzetno korisnom te najpoželjnijom. Novi Zakon o reviziji imao bi učinak na ovlaštene revizore, samostalne revizore i revizorska društva. Takvo normativno rješenje zahtijevati će donošenje podzakonskih propisa.

Opcija 4. S obzirom da bi broj potrebnih izmjena bio prevelik, izmjena važećeg Zakona o reviziji ne bi bila prikladno rješenje. Opcija 3. predstavlja jednostavnije rješenje.

Opcije	Koristi	Troškovi
Opcija 1: ne poduzimati ništa	Nema koristi.	S obzirom da je Republika Hrvatska dužna obavijestiti Europsku komisiju o usklađivanju s navedenom Direktivom te dostaviti tekst glavnih odredbi nacionalnog prava (članak 2. stavak 3.) moguće su posljedice na način da protiv RH može biti pokrenut postupak zbog povrede prava EU.
Opcija 2: (nenormativno rješenje)	Cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem.	Cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem.
Opcija 3: (normativno rješenje)	Novim Zakonom o reviziji postiže se usklađivanje s Direktivom 2014/56/EU te je namjera ostvarivanje ciljeva koje postavlja navedena Direktiva	Učinak na državni proračun zbog reforme nadzora i provjere kvalitete rada ovlaštenih revizora, samostalnih revizora i revizorskih društava i sustava javnog nadzora revizije s obzirom da Hrvatska revizorska komora više ne smije obavljati nadzor nad revizorskim društvima, samostalnim revizorima i ovlaštenim revizorima koji obavljaju reviziju subjekata od javnog interesa. Nadalje, sustav javnog nadzora revizije s obzirom da Odbor za javni nadzor revizije, prema važećem Zakonu, nema pravnu osobnost ne zadovoljava uvjete koje propisuje Uredba (EU) 537/2014, a koji je do sada bio financiran iz Državnog proračuna (2016. i projekcije za 2017. i 2018. u iznosu od 400.000,00 kn). Prema projiciranom planu troškova koji se još razrađuje potrebno je osigurati na godišnjoj razini za obavljanje svih zadaća tijela koje će biti zaduženo za javni nadzor revizije cca. 3,91 mil kn. U prvoj godini bit će potrebno osigurati dio novčanih sredstava u državnom proračunu dok se u budućnosti planira financiranje tijela putem naknada /doprinosa revizorskih društava.
Opcija 4: (normativno rješenje)	Drugo normativno rješenje, odnosno izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji nije se razmatrala već se odlučilo pristupiti izradi novoga Zakona.	Drugo normativno rješenje, odnosno izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji nije se razmatrala već se odlučilo pristupiti izradi novoga Zakona.

UPUTA: Ovaj dio Iskaza popunjava se pri ažuriranju Nacrta prijedloga iskaza, a nakon provedenog savjetovanja i ponovno se ažurira nakon javne rasprave kod izrade Prijedloga iskaza

5. SAVJETOVANJE

6. PREPORUČENA OPCIJA

7. PRAĆENJE PROVEDBE I EVALUACIJA

8. PRILOZI